

Силабус курсу

Правове забезпечення перекладацької діяльності

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань **03** Гуманітарні науки

Спеціальність **035** Філологія

Освітньо-професійна програма Бізнес-комунікації та переклад

Дні занять:

Консультації:

Рік навчання: **4**, Семестр: **8**

Вибіркова дисципліна

Кількість кредитів: **5**, Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доцент, в.о.зав. кафедри безпеки та правоохоронної діяльності

Муравська Юлія Євгенівна

Контактна інформація yakubivskay@gmail.com, +380970134613

Опис дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на формування цілісної системи теоретичних і практичних знань щодо правового забезпечення перекладацької діяльності. Дисципліна "Правове забезпечення перекладацької діяльності" є вибірковою дисципліною для студентів всіх форм навчання під час підготовки спеціалістів за ОПП «Бізнес-комунікації та переклад» спеціальності 035 Філологія.

Головне завдання дисципліни "Правове забезпечення перекладацької діяльності" полягає в тому, щоб разом з іншими дисциплінами закласти основи знань щодо приватно-правових та публічно-правових основ правового забезпечення перекладацької діяльності.

В результаті вивчення дисципліни "Правове забезпечення перекладацької діяльності" студенти повинні знати:

- поняття приватно-правового та публічно-правового інструментарію правового забезпечення перекладацької діяльності;
- правове забезпечення авторського права та суміжних прав як основи перекладацької діяльності;
- правове забезпечення комерційних позначень та особливості їхнього використання в перекладацькій діяльності;
- основи договірних відносин в перекладацькій сфері;
- правове визначення дій, що є порушенням прав інтелектуальної власності, можливі форми та способи захисту порушених прав;
- особливості публічно-правових відносин в перекладацькій сфері, зокрема в результаті здійснення перекладів та їх оприлюдненні як похідних творів в системі авторського права.

Структура курсу

Години (лек. / сем.) (24/16)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	1. Загальна характеристика перекладацької діяльності у правовому контексті	Знати поняття та загальну характеристику перекладацької діяльності як сфери правового регулювання. Засвоїти нормативну базу регулювання перекладацької діяльності.	Питання для обговорення
2/1	2. Суб'єкти авторського права, що виступають в контексті здійснення перекладацької діяльності	Характеризувати елементи авторсько-правових відносин, а також вміти розрізняти категорії авторів, співавторів та інших суб'єктів авторського права в контексті перекладацької діяльності на практиці.	Тести, питання
2/1	3. Об'єкти авторського права, що виступають в контексті здійснення перекладацької діяльності	Вміти обґрунтувати систему ознак об'єкта авторського права. Здійснювати класифікацію видів об'єктів авторського права в контексті перекладацької діяльності. Вивчення особливостей творів, що не виступають об'єктами авторського права в контексті перекладацької діяльності.	Тести, питання
2/2	4. Виникнення та здійснення авторського права у сфері перекладацької діяльності	Знати правові підстави виникнення, реєстрації та здійснення авторського права, зміст та умови дії авторського прав. Вміти аналізувати поняття вільного використання творів з виплатою винагороди та без виплати.	Тести, задачі, питання
2/2	5. Здійснення майнових прав на об'єкти авторського права та об'єкти суміжних прав у сфері перекладацької діяльності	Аналізувати порядок розпорядження майновими правами. Дослідити правові основи договірної роботи у сфері здійснення перекладацької діяльності.	Тести, задачі, питання
2/1	6. Правові основи захисту авторського і суміжних прав у сфері перекладацької діяльності	Систематизувати правові основи захисту прав та законних інтересів у сфері перекладацької діяльності.	Тести, питання
2/1	7. Організаційні форми перекладацької діяльності	Грунтовно вивчити організаційні форми перекладацької діяльності, аналізувати правові аспекти кожної з цих форм.	Тести, питання
2/2	8. Правові вимоги до особи, яка здійснює перекладацьку діяльність	Знати правові вимоги до особи, яка здійснює перекладацьку діяльність, та юридичну відповідальність за порушення цих вимог.	Тести, питання
2/1	9. Участь перекладача у кримінальному провадженні	Знати особливості участі перекладача у кримінальному провадженні, права та обов'язки перекладача як суб'єкта перекладацької діяльності.	Тести, питання
2/1	10. Науково-технічний переклад в системі авторського права	Характеризувати правові аспекти науково-технічного перекладу, дослідити алгоритм забезпечення правової охорони перекладу.	Тести, питання

2/1	11. Особливості регулювання перекладацької діяльності у воєнний час	Знати специфіку та проблематику військово-технічного перекладу, правові вимоги до здійснення перекладацької діяльності у військовій сфері	Тести, питання
2/2	12. Міжнародний досвід правового забезпечення перекладацької діяльності	Аналізувати проблеми співвідношення норм національного законодавства та міжнародного права, що регулює питання у сфері перекладацької діяльності	Тести, питання

Літературні джерела

1. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність. Навчальний посібник. URL: http://pidruchniki.ws/11151212/ekonomika/ohorona_zahist_prav_intelektualnoyi_vlasnosti#209.
2. Баранова С. В. Спецрозділи перекладу зі змістовим модулем: переклад ділового мовлення . конспект лекцій. Суми сумський державний університет 2023. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/91052/1/Baranova.pdf;jsessionid=27D4FCD2789113248698619D2EC96A80>.
3. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів : Міжнародний документ від 24 липня 1971 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_051.
4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів : Міжнародний документ від 23 травня 1969 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/995_118 (дата звернення: 30.08.2022).
5. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків : Міжнародний документ від 12 червня 1973 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_h33.
6. Всесвітня організація інтелектуальної власності: Постійне представництво України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві. URL: <http://geneva.mfa.gov.ua/ua/ukraine-io/wipo>.
7. Горошкін І.О. Перекладацька компетентність як індикатор сформованості мовної особистості майбутнього перекладача. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714369/1/%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BD_2018-converted.pdf.
8. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 278 с.
9. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право : Міжнародний документ від 20 грудня 1996 року. URL: <http://www.wipo.int/treaties/ru/ip/wct/wct.html>.
10. Зеркаль О.В. Інституційний механізм адаптації законодавства України до законодавства ЄС. URL: <http://www.minjust.gov.ua/4748>.
11. Зразки договорів у сфері авторських прав. Портал електронних сервісів Міністерства економіки України. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=ukUA&id=b0200e25-efe4-4e97-97d6-1311db749de3&title>.
12. Клим'юк О. Правниче регулювання перекладацької діяльності та перекладу. 2024. URL: <https://advokatpost.com/pravnyche-rehuliuвання-perekladatskoi-diialnosti-ta-perekladu-advokat-oleh-klym-iuk/>.
13. Клим'юк О. Тонкощі юридичного перекладу за допомогою CAT. 2024. URL: <https://advokatpost.com/tonkoshchi-iurydychnoho-perekladu-za-dopomohoiu-sat-advokat-oleh-klym-iuk/>.
14. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності : Міжнародний документ від 14 липня 1967 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_169.
15. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
16. Косак В.М., Якубівський І.Є. Право інтелектуальної власності: Підручник. К.: Істина, 2007. 208 с.
17. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України № 4651-17 від 13.04.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
18. Кримінальний кодекс України. Закон України № 2341-14 від 05.04.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
19. Лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва № 284 від 18.01.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0284563-05#Text>.
20. Лінгвістичне забезпечення діяльності Збройних Сил України. Лінгвістичне науково-дослідне управління. URL: <https://lndc.knu.ua/ua/pages/23>.
21. Мадридське погодження про припинення неправдивих або таких, що вводять в оману вказівок походження на товарах : Міжнародний документ від 14 квітня 1891 року. URL: http://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/en/ip/madrid/pdf/trtdocs_wo032.pdf.
22. Майданик Л. Винятки та обмеження з майнових авторських прав баланс приватного і публічного інтересів. 2022. URL: [200227-ЃЃЃЃЃЃ_Ѓ_Ѓ_Ѓ_Ѓ_Ѓ_Ѓ_Ѓ_447690-1-10-20200407.pdf](https://doi.org/10.20200407.pdf).
23. Москалюк Н. Б. Дії «ex officio» у міжнародному регулюванні спеціальних вимог щодо заходів на кордоні в процесі захисту прав інтелектуальної власності. Альманах міжнародного права. 2015. № 8. С. 138-144.
24. Муравська Ю., Юзвик І. Захист авторського права в епоху розвитку технологій штучного інтелекту: досвід США. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції Міст «Київ-

Дніпро» «Управління проектами. Перспективи розвитку проектного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, трансфер технологій» 21-22 березня 2024 р. / за науковою редакцією Мироненко Н. М., Штефан О. О.; Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України. К.: Інтерсервіс, 2024. С. 112-116.

25. Муравська Ю. Штучний інтелект як елемент інтелектуальної безпеки: міжнародно-правовий аспект. Правове регулювання цифрової економіки та штучного інтелекту: національний та міжнародний виміри: матеріали міжнародної науково-практичної конференції 16 листопада 2023 р.; Науково-дослі. дінститут інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2023. 308 с. С. 172-175.
26. Науменко О. Переклади під час війни: виклики та рішення. Київський національний лінгвістичний університет. URL: Naumenko_Pereklad_pid_chas_viiny_vyklyky_ta_rishennia.pdf.
27. Ніццька Угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків : Міжнародний документ від 15 червня 1957 року. URL: <http://www.wipo.int/treaties/ru/classification/nice/nice.html>.
28. Онищенко В. Ліцензійний договір. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7683-ltsenzyniy-dogovr>.
29. Орлюк О. Проблеми та перспективи систематизації законодавства у сфері інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність. 2019. № 6. С. 8 – 13.
30. Павленко О., Чой К., Бондар О., Бе Д., Горбаньова О. Стандарти підготовки перекладачів: загальний огляд (на практиці України, Південні Кореї, США, Австрії). URL: 31_1724996188.pdf.
31. Порядок здійснення офоційного пперекладу багатосторонніх договорів України на українську мову. Постанова Кабінету Міністрів України № 353 від 17.03.2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-2006-%D0%BF#Text>.
32. Пекінський договір про аудіовізуальні виконання : Міжнародний документ від 24 червня 2012 року. URL: http://www.wipo.int/treaties/ru/ip/beijing/beijing_treaty.html
33. Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності в Україні: Навч. Посібник для студентів юрид. вузів і фак. ун-тів. К.: Юрінком Інтер, 1998.
34. Про авторське право і суміжні права: Закон України 2811-20 від 01.12.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20?find=1&text>.
35. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Закон України від 18 березня 2004 № 1629-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>.
36. Про ліцензування видів господарської діяльності. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>.
37. Про забезпечення функціонування української мови як державної. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>.
38. Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею. Постанови КМУ від 27.01.2010 № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF#Text>.
39. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав. Закон України 2415-18 від 15.05.18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2415-19>.
40. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України. Наказ Мін'юсту від 22.02.2012 № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>.
41. Романюха М.В. Нормування перекладацької діяльності: міжнародний аспект. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v46/part_3/40.pdf.
42. Рябова К. О. До питання про міжнародні та національні стандарти перекладацьких послуг та постредагування машинного перекладу: порівняльний аспект. URL: <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v65/61.pdf>.
43. Сертифікований переклад чи нотаріальне засвідчення. БП Терра Мова. URL: <https://www.terramova.com.ua/sertyfikovanyi-pereklad/>.
44. Способи захисту авторського права та суміжних прав. Inventa. URL: <https://www.inventa.ua/ua/nashi-poslugi/sposoby-zakhystu-avtorskoho-prava-i-sumizhnykh-prav/>.
45. Тарасова І. В. Особливості ліцензійного договору та ліцензії на видання перекладу літературного твору. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна № 1137, серія «Право», випуск № 18, 2014. – С. 250-253.
46. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами : Міжнародний документ від 14 червня 1994 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_012/page.
47. Угода про співробітництво між Кабінетом Міністрів України і Всесвітньою організацією інтелектуальної власності : Міжнародний документ від 28 травня 2002 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/999_003.
48. Фатальні помилки усного перекладу в міжнародних справах. Сумний досвід у міжнародних справах. Блог Бюро перекладів WINSELL. URL: <https://winsell-translation.com/blog/fatalni-pomilki-usnogo-perekladu-v-mizhnarodnih-spravah>.
49. Федоренко В. Л., Гнедкова О.Г. Особливості перекладу термінології судової експертизи об'єктів права інтелектуальної власності в Україні: питання теорії та правктики. URL: <http://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/1545>.
50. Федоренко І. Про авторські права щодо перекладу та поширення інтерв'ю. URL: <https://pressclub.lviv.ua/pro-avtorski-prava-shchodo-perekladu-ta-poshyrennia-interv-iu/>.

51. Федоренко І. Про цитування та авторські права. URL: <https://pressclub.te.ua/novyny/pro-chyuvannya-ta-avtorski-prava/>.
52. Цивільний кодекс України: Закон України 435-15 від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
53. Якубівська Ю. Є. Імплементация міжнародних норм у сфері інтелектуальної власності в національну практику в контексті підвищення ефективності інституційного середовища. Ефективна економіка.. № 10. Дніпропетровськ :ДДАТУ, 2015. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4430>.
54. Commission proposes rules to help protect against the theft of confidential business information : European Commission, Press release: Brussels, 28 November 2013 : URL: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1176_en.htm.
55. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights: URL:<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:157:0045:0086:EN:PDF>.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 1-6. Поточне оцінювання	Модульний контроль 1 включає 20 тестів на 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 1-6.	Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 7-12. Поточне оцінювання	Модульний контроль 2 включає 20 тестів на 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 7-12.	Тренінги Тренінг з дисципліни пропонує 2 завдання різного змісту на кожного студента (Виконання завдань: №1-4 (на вибір), № 4 – виконують з поділом на групи усі студенти). Студенти отримують одне із завдань (на вибір), формуючи групи.	Самостійна робота Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу за 2 завдання
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять		Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять			

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом